

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА
ЛОГІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету менеджменту

_____ І.Г. Шавкун
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2017

«ПІДПРИЄМНИЦТВО І БІЗНЕС-КУЛЬТУРА»

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 073 Менеджмент

(шифр, назва спеціальності)

спеціалізація Менеджмент організацій і адміністрування

Укладач Бухаріна Л.М., д.е.н., професор, доцент, Титарчук Д.І., асистент
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри підприємництва,
менеджменту організацій та логістики

Протокол № 1 від "28" серпня 2017 р.

Завідувач кафедри _____

_____ Л.М. Бухаріна
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету менеджменту

Протокол № _____ від "____" _____ 201__ р.

Голова науково-методичної ради
факультету _____

_____ А.С. Чкан
(підпис) (ініціали, прізвище)

2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>07 Управління і адміністрування</u>	За вибором	
Розділів – 2	Спеціальність <u>073 Менеджмент</u>	Цикл професійної та практичної підготовки	
Загальна кількість годин – 150		Рік підготовки:	
		2-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 6,375 год.	Спеціалізація <u>Менеджмент організацій і адміністрування</u>	Лекції	
		32 год.	- год.
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Практичні	
		16 год.	- год.
		Самостійна робота	
	102 год.	- год.	
	Вид підсумкового контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Підприємництво і бізнес-культура» є формування у студентів знань з питань реалізації державної політики у сфері підприємницької діяльності та державного регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами і підприємництвом.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Підприємництво і бізнес-культура» є засвоєння теоретичних основ державного управління; оволодіння методологічними основами державного управління в сфері підприємницької діяльності; визначення аспектів регулювання суб'єктів підприємництва; характеристика основних тенденцій державного регулювання підприємництва; дослідження основних напрямків антимонопольної політики; аналіз сучасного стану підтримки бізнесу та діяльності організацій; засвоєння механізмів державного регулювання підприємництва та інституційних основ взаємодії підприємства з зовнішнім середовищем.

Вивчення навчального матеріалу дисципліни сприятиме підвищенню рівня загальноєкономічної підготовки спеціалістів, формуванню в них навичок самостійного науково-аналітичного опрацювання проблем з позицій суспільних і державних потреб та інтересів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історичні, теоретичні, організаційні, методологічні та методичні засади державного управління;
- методологічні основи формування системної взаємодії між державою та економічними суб'єктами;
- основні нормативно-правові акти з питань розвитку підприємництва;
- фактори стримування процесу розвитку підприємництва в регіоні.

вміти:

- визначати методи державного регулювання підприємництва;
- аналізувати стан та проблеми правового забезпечення підприємницької діяльності в Україні;
- визначати принципи побудови системи оподаткування підприємницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у процесі навчання, що передбачає застосування вивчених положень і методів науки і характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії; 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення; 8. Організація власної діяльності як складової колективної діяльності; 9. Оцінювання і прогнозування політичних, економічних, соціальних подій та явищ; 10. Вирішення соціально-економічних і політичних проблем з урахуванням загальнолюдських цінностей, норм поведінки і моралі в державних, виробничих, міжособистих та суспільних відносинах.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в предметній області. 2. Володіння основами проектування, експлуатації та технічного обслуговування об'єктів та систем. 3. Здатність використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для рішення експериментальних і практичних завдань. 4. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії й практики управління, автоматизації технологічними процесами промисловості. 5. Здатність застосовувати знання законодавства та державних стандартів України. 6. Здатність підтримувати функціонування систем галузевого менеджменту в організаціях та на підприємствах. 7. Здатність аналізувати існуючі процеси виробництва, проектувати сучасні ефективні процеси виробництва з використанням принципів ІТ-технологій. 8. Здатність використовувати знання й практичні навички щодо техніко-економічного обґрунтування оптимізації функціонування організацій та підприємств. 9. Здатність використовувати знання й фактичні навички щодо експлуатації, обслуговування і контролю працездатності виробництва. 10. Уміння застосовувати математичні знання для освоєння теоретичних основ і практичного застосування методів аналізу, проектування та планування організаційних систем.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення курсу «Державне регулювання підприємництва» базується на знанні студентами циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін (основи менеджменту; економіка; економічна теорія; теорія організацій; правознавство; адміністративне право;

адміністративний менеджмент; організація підприємницької діяльності; діловодство; управління персоналом; дослідження систем управління; стратегічний, банківський, фінансовий, виробничий і інноваційний менеджмент; управління якістю та інші дисципліни спеціальності «Менеджмент»), цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. «Сутність та методи державного регулювання підприємництва»

Тема 1. Теоретико-методологічні засади державного регулювання економіки

Об'єктивна необхідність державного регулювання економіки. Роль державного регулювання в економіці України. Аналіз ролі держави, форм і методів її впливу на економіку. Підходи до участі держави в регулюванні економічних процесів. Державне регулювання соціально-економічного розвитку країни. Об'єктивні причини необхідності державного регулювання економіки. Механізм ринкового саморегулювання. Економічна ефективність держави. Внутрішні та зовнішні умови ефективного функціонування національної економіки. Визначення ролі регіонів у формуванні національної економіки.

Тема 2. Державна політика підтримки підприємництва

Економічний зміст державної підтримки підприємництва. Підтримка пропорційності виробництва та споживання. Антициклічне регулювання. Підтримка та розвиток конкуренції. Антимонопольні заходи. Перерозподіл доходів та соціальний захист підприємців і споживачів. Політика протекціонізму. Державні програми підтримки підприємництва. Нормативно-правове (адміністративне) забезпечення розвитку підприємництва. Державний вплив на обсяг і структуру інвестицій. Рівень заощаджень в економіці. Державний вплив на сукупний попит (величину споживчих та інвестиційних витрат). Антиінфляційне регулювання. Державний контроль над заробітною платою та цінами, обмеження темпів зростання грошової маси. Форми державного регулювання економіки за характером впливу на господарські суб'єкти. Пряме та непряме (опосередковане) регулювання.

Тема 3. Інституціональні засади та механізми державної підтримки підприємництва

Форми державного регулювання економіки: довгострокове та короткострокове регулювання. Структурні зрушення в економіці, розвиток наукоємних виробництв, підняття відсталих в економічному відношенні районів. Дерегулювання підприємництва як засіб державної підтримки бізнесу. Організаційна структура державної підтримки підприємництва. Організація ефективної підтримки підприємства. Фінансово-кредитна інфраструктура ринку. Організаційно-технічна інфраструктура ринку. Інформаційно-аналітична інфраструктура ринку. Інформаційне і кадрове, науково-методичне забезпечення підприємства. Право на здійснення підприємницької діяльності. Функціональні (цільові) форми та методи державної підтримки підприємства. Державна реєстрація підприємства, ліцензування, сертифікація та стандартизація. Ліцензії як спеціальні дозволи. Квотування, як метод державного регулювання. Система санкцій та заходи примусу. Конкурентна (антимонопольна) політика держави. Інститут банкрутства як складова державної підприємницької політики та інструмент цивільно-правової відповідальності за неефективну організацію роботи підприємницьких структур.

Розділ 2. «Основні напрямки державного регулювання та підтримки підприємницької діяльності»

Тема 4. Державне регулювання промислового розвитку та підтримка промислових підприємств

Реформування системи управління промисловістю. Визначення цілей та пріоритетів промислового розвитку і проведення структурної перебудови. Підвищення ефективності управління корпоративними правами. Фінансування та кредитування державних підприємств. Система державних закупівель та державних замовлень. Індикативне планування розвитку та інтегрування промислового комплексу в європейську і світову спільноту. Міжнародне

співробітництво у науково-технічній та інноваційній сферах. Нормативно-правове (адміністративне) забезпечення розвитку промислового розвитку в контексті державного регулювання. Забезпечення конкурентоспроможності промисловості. Розвиток людського потенціалу в промисловості. Соціальна політика в промисловості. Державне регулювання промислової політики у сфері екологічної безпеки.

Тема 5. Державне регулювання підприємництва як стратегія регіонального розвитку

Сутність і завдання регіональної економічної політики в контексті державного регулювання підприємництва. Галузева та регіональна структура господарства. Підприємство як об'єкт державної регіональної політики. Створення сприятливих умов для розвитку підприємництва та ринкової інфраструктури як завдання державної регіональної економічної політики. Рівні комплексності та раціоналізації структури господарства регіонів. Соціальна інфраструктура підприємництва.

Тема 6. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Нормативно-правове (адміністративне) забезпечення державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Сутність, принципи та види зовнішньоекономічної діяльності. Форми та методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито та митні податки в системі державного регулювання. Тенденції розвитку міжнародних економічних відносин. Міжнародний бізнес: поняття, мотивація, суб'єкти, типи і види. Вивіз капіталу та його форми. Цілі державного регулювання міжнародної підприємницької діяльності. Державні та міжнародні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи та рівні державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі			усього	у тому числі				
		л	практ	сам.роб.		л	практ	сам.роб.		
				ІЗ					ІЗ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Розділ 1. «Основи теорії організації, закони, принципи та етапи розвитку»										
Тема 1. Теоретико-методологічні засади державного регулювання економіки	24	4	2	18	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Державна політика підтримки підприємництва	26	6	4	16	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Інституціональні засади та механізми державної підтримки підприємництва	22	4	2	16	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1	72	14	8	50	-	-	-	-	-	-
Розділ 2. Проектування організаційних структур до бізнес-процесів										
Тема 4. Державне регулювання промислового розвитку та підтримка промислових підприємств	28	6	4	18	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Державне регулювання підприємництва як стратегія регіонального розвитку	26	6	2	18	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства	24	6	2	16	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 2	78	18	8	52	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150	32	16	102	-	-	-	-	-	-

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		д/в	з/в
1	Теоретико-методологічні засади державного регулювання економіки	4	-
2	Державна політика підтримки підприємництва	6	-
3	Інституціональні засади та механізми державної підтримки підприємництва	4	-
4	Державне регулювання промислового розвитку та підтримка промислових підприємств	6	-
5	Державне регулювання підприємництва як стратегія регіонального розвитку	6	-
6	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства	6	-
Разом		32	-

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		д/в	з/в
1	Теоретико-методологічні засади державного регулювання економіки	2	-
2	Державна політика підтримки підприємництва	4	-
3	Інституціональні засади та механізми державної підтримки підприємництва	2	-
4	Державне регулювання промислового розвитку та підтримка промислових підприємств	4	-
5	Державне регулювання підприємництва як стратегія регіонального розвитку	2	-
6	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства	2	-
Разом		16	-

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин
		д/в	з/в
1	Теоретико-методологічні засади державного регулювання економіки	18	-
2	Державна політика підтримки підприємництва	16	-
3	Інституціональні засади та механізми державної підтримки підприємництва	16	-
4	Державне регулювання промислового розвитку та підтримка промислових підприємств	18	-
5	Державне регулювання підприємництва як стратегія регіонального розвитку	18	-
6	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства	16	-
Разом		102	-

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
		Денне відділення			Заочне відділення		
1	Виконання завдань до практичних занять, відповідно робочої програми навчальної дисципліни, що передбачає проведення дослідження за запропонованими викладачем та робочою програмою навчальної дисципліни питаннями: попередню теоретичну підготовку до	8	1,5	12	-	-	-

	навчального матеріалу практичного заняття, збір фактичного матеріалу для його узагальнення, систематизації та аналізу. Терміни виконання – у межах підготовки до практичних занять						
2	Презентація й обговорення виконаних завдань до практичних занять та їх результатів, відповідно робочої програми навчальної дисципліни, що передбачає виступ із результатами дослідження, виконаного студентом під час підготовки до практичного заняття, обговорення їх за участю студентів навчальної групи, розв'язування проблемних питань, контрольних задач та навчальних кейсів за тематикою обговорюваного завдання. Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	8	3	24	-	-	-
3	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 1 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	3	3	-	-	-
4	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 1 (проводиться по завершенні вивчення Теми 3 в письмовій формі)	1	5	5	-	-	-
5	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 2 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	3	3	-	-	-
6	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 2 (проводиться по завершенні вивчення Теми 6 в письмовій формі)	1	5	5	-	-	-
7	Виконання практичних та кейсових завдань в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle	8	1	8	-	-	-
8	Розв'язок розрахункової або ситуаційної задачі, виконання різних типів практичних завдань	1	15	15	-	-	-
	Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу у письмовій формі)		25	25		-	-
Усього балів		29		100	-		-

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Василенко И.А. Государственное и муниципальное управление: Учебник для академического бакалавриата / И.А. Василенко. – Люберцы: Юрайт, 2016. – 494 с.
2. Гегедюш Н.С. Государственное и муниципальное управление: Учебное пособие для прикладного бакалавриата / Н.С. Гегедюш, Е.В. Масленникова, М.М. Мокеев и др. – Люберцы: Юрайт, 2016. – 238 с.
3. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / Ірина Гой, Тетяна Смелянська ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницький нац. ун-т. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 367 с.
4. Євтушенко В. А. Державне та регіональне управління: навч. посібник. / В.А. Євтушенко, Г. В. Євтушенко – Х.: ХНУ, 2012. – 215 с.
5. Литвак Б.Г. Государственное управление. Лучшие мировые практики / Б.Г. Литвак. – М.: МФПУ Синергия, 2013. – 624 с.
6. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: [монографія] / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене. – Запоріжжя: Запорізь. держ. інж. акад. – Запоріжжя, РВВ ЗДІА, 2017. – 602с.
7. Скібіцький О. М. Організація бізнесу: менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька ; М-во освіти і науки України. – К. : Кондор, 2012. – 911 с.
8. Смолин Г.В. Державне регулювання господарської діяльності: курс лекцій. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 528 с.
9. Тирпак І. В. Основи економіки та організації підприємництва : навч. посібник / І. Тирпак, В.Тирпак, С. Жуков ; М-во освіти і науки України, Ужгородський нац. ун-т, Мукачівський держ. ун-т. – К. : Кондор, 2012. – 283 с.
10. Третяк Г.С. Державне регулювання економіки та економічна політика. Навч. посіб. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. – 128 с.

Додаткова:

1. Алексеев А.А. Инновационный менеджмент: Учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / А.А. Алексеев. – Люберцы: Юрайт, 2016. – 247с.

2. Барышева А.В. Инновационный менеджмент: Учебное пособие / А.В. Барышева, К.В. Балдин, М.М. Ищенко. – М.: Дашков и К, 2015. – 384 с.
3. Генік О.В. Теорія організації. Конспект лекцій для студентів економічних спеціальностей / Генік О.В., Гурняк І.Г. – Львів: НЛТУ України, 2014. – 137 с.
4. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. посібник. – Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
5. Іванова Т.В. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посібник / Т.В. Іванова [та ін.] - К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
6. Іванова Т.В. Шляхи формування та розвитку самодостатніх суб'єктів муніципального руху: європейські виміри та орієнтири: монографія / Т.В. Іванова [та ін.] - Миколаїв: Ємельянова Т.В., 2013. – 352 с.
7. Мальська М. П. Управління діяльністю підприємств корпоративного типу (АТ і ТзОВ): підручник / Марта Мальська, Назарій Мандюк, Юрій Занько ; Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 288 с.
8. Матюхіна Н.П. Основи публічного адміністрування: навчально-методичний посібник / уклад.: Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун, О. М. Соловійова та ін. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 79 с.
9. Монастирський Г.Л. Теорія організацій: підруч./ Г.Л. Монастирський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014 – 288с.
10. Нескородев С. Н. Публичное администрирование: учебное пособие / С. Н. Нескородев. – Х. :ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. – 148 с.
11. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посібник / Л. І. Донець [та ін.] ; за заг. ред. Л. І. Донець. - К. : Центр учбової літератури, 2012. – 471 с.
12. Райзберг Б.А. Государственное управление экономическими и социальными процессами: Учебное пособие / Б.А. Райзберг. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 384с.
13. Ястремська О. М. Публічне адміністрування: Навчальний посібник / О. М. Ястремська, Л. О. Мажник. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 132 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
4. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
5. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grebennikon.ru/journal-6.html>
6. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/
7. Президент України. Офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
8. ЮНЕСКО. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unesco.org>
9. Web-журнал «Інтелектус» - «ПАТЕНТБЮРО» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html>

Погоджено _____
 навчальний відділ
 « _____ »

